

بزرگ‌ترین اشتباهات بزرگ‌ترها

اگر بپرسید مهم‌ترین وظیفه پدر و مادر در قبال فرزندان چیست، پاسخ بیشتر والدین احتمالا این است که خوب تربیت شان کنند.

سلامت نیوز : اگر بپرسید مهم‌ترین وظیفه پدر و مادر در قبال فرزندان چیست، پاسخ بیشتر والدین احتمالا این است که خوب تربیت شان کنند.

به گزارش سلامت نیوز به نقل از جام جم ؛ همه والدین دوست دارند فرزندان شان خوب تربیت شوند، اما در مسیر رشد او اشتباهاتی می‌کنند که در ذهن کودک به کنش‌ها و اعمال نادرست می‌انجامد. هر قدر این اشتباهات بیشتر باشد، ناهنجاری‌های تربیتی یا تمایلات او در شکستن هنجارها و فاصله گرفتن از آداب و رفتار پرورش یافته بیشتر است. پدر و مادر، افراد دیگر خانواده، اقوام و... چه اشتباهاتی می‌کنند که اثرات منفی آن دامنگیر فرزند، والدین، خانواده و حتی اجتماع می‌شود؟

عصبانیت و فریاد

بعضی والدین کم‌حوصله‌تر، آگاهانه یا ناآگاهانه برای دست برداشتن کودک از رفتاری خاص یا وادارکردن او به انجام کاری عصبانی شده، به فریاد و دادن زدن روی می‌آورند. این اشتباه شاید در همان لحظه خواسته آنها را عملی کند، اما کودکشان نیز یاد می‌گیرد همین رفتار را در برابر دیگران یا حتی خود آنها انجام دهد و برای رسیدن به خواسته‌هایش صدا را بلند کرده، به کنش‌ها و واکنش‌های عصبی و لجبازانه روی آورد.

تنبیه بدنی

کودکانی که مدام کتک می‌خورند، کم‌کم حساسیتی به درد نشان نمی‌دهند و جری‌تر می‌شوند. بسیاری از خانواده‌ها گرچه در حرف تنبیه بدنی را نکوهش می‌کنند، ولی وقتی به تصویری نادرست، کارد به استخوان‌شان می‌رسد از این عمل رویگردان نیستند و عامدانه تنبیه را حتی به شکلی خفیف برای تربیت فرزند مؤثر می‌دانند! این اثر کوتاه‌مدت، موقتی و بشدت خطرناک است حتی مداوم نبودن تنبیه و استفاده اندک و به شکل خفیف آن اثرات خود را بر ذهن او خواهد گذاشت.

از کف رفتن احترام و میل و علاقه به فردی که تنبیه می‌کند، هرچند بعدها بدانند به قصد تربیت صورت گرفته، زمینه‌ساز شکل‌گیری رفتار خصمانه در نهاد او می‌شود و به وی می‌آموزد خشونت و پرخاش توأم با کتک‌کاری راه رسیدن به خواسته‌ها و رفع مشکلات است. به این صورت، نه‌تنها در خانواده که در جامعه نیز چنین رفتاری پیش می‌گیرد.

دستورهایی با افعال منفی

به کبریت دست نزن، او را هل نده، سروصدا نکن و... بازدارندگی، میل لجبازی را افزایش می‌دهد و کودک را در همان سنین یا سال‌های آتی وامی‌دارد بی‌درنگ و بدون تفکر در برابر مباحث بازدارنده موضع بگیرد یا حتی علیه آن طغیان کند. چنین روندی همچنین باعث می‌شود او احساس تحقیر را در خود و احساس قدرت را در دستوردهنده تصور کند و در بزرگسالی همین روش را پیش گیرد. جای چنان دستورهایی می‌توان جملاتی ملایم‌تر با افعال مثبت و آگاه‌کننده به کار برد: شعله کبریت دستت را می‌سوزاند و...

سرزنش و توهین

سرزنش بخصوص اگر با توهین همراه شود، شأن، شخصیت، اعتماد به نفس و سلامت فکر را از کودک دور می‌کند و به جای مهر و عطف به دیگران یا حتی والدین و اعضای خانواده، در ذهن او نامهربانی، بی‌اعتنایی، تحقیر و رفتار توهین‌آمیز را می‌نشانند. کودکی که با کلمات احمق، کودن، نفهم، دست‌وپاچلفتی و... یا جملات سرزنش‌آمیز توصیف می‌شود، حس حقارت و بی‌ارزش بودن را به ذهن

می‌سپارد و از آنجا که هیچ‌کس نمی‌خواهد موجودی حقیر جلوه کند، یا موضعی تدافعی پیش می‌گیرد یا به طور معمول در لاک تنهایی و خجالت فرو می‌رود و آسیب‌های روانی دیگری را پذیرا می‌شود.

پرسش‌های بازخواستی

استفاده از پرسش‌هایی چون چرا دست به کبریت زدی؟، باز برادرت را هل دادی؟ و... برای تربیت کودکان کم‌سن و سال اشتباه است. کودکان نمی‌دانند و نمی‌توانند به شکلی منطقی که مورد انتظار والدین از طرح سوالشان است، دلیل بیاورند. برخی کارهای آنها ناخودآگاه است، حاصل احساس و واکنشی ندانسته و ناگهانی است. طرز جواب یا استدلال و قانع کردن را نیاموخته‌اند. به همین دلیل به جای پرسش‌های بازخواستی باید آنها را از نادرست بودن کارشان آگاه کرد.

کلافگی و تسلیم

شاید شما هم برخی افراد موسوم به لوس و خودخواه را به یاد آورید. اغلب آنها کسانی هستند که در بخشی از زندگی یا همه آن متوجه شده‌اند اگر والدین‌شان یا حتی دیگران، محدودیتی هم برای برخی خواسته‌های نادرست آنها در نظر بگیرند، پس از مقداری فشار به انحراف گوناگون آن را لغو می‌کنند و نادیده می‌گیرند بنابراین بهترین راه رسیدن به نیازهایشان را بی‌توجهی به شرایط دیگران و در نظر گرفتن خواست و شرایط خود می‌پندارند.

چنین اشخاصی ممکن است به موفقیتی ظاهری در به دست آوردن آنچه می‌خواهند برسند، اما شخصیت آنها به احساس و روان دوستان و اطرافیان‌شان لطماتی می‌زند که سبب از دست دادن سریع و بی‌پای آنها می‌شود. از دست دادن اطرافیان احساس و روان آنها را نیز تهدید می‌کند و از آنجا که ناکامی برای آنها تلخ است و نمی‌توانند یا نمی‌دانند چطور با آن مواجه شوند مایه عذاب بیشتر خود، نزدیکان دیگر یا پدر و مادر حالا پا به سن گذاشته و کلافه‌ترشان می‌شوند.

تکثیر و تولید اشتباه

نقش خانواده، بویژه پدر و مادر در آموزش و تربیت و سهم آنها در شکل‌گیری آینده کودک بسیار است؛ موارد اشتباه آموزشی و تربیتی در مواجهه با کودکان نیز بسیار است. خانواده‌ای که فرصت تجربه به کودک نمی‌دهد، حد و مرزهای اختیار یا اجبار و کوتاه آمدن یا پافشاری بر انجام کار یا خواسته‌ای را نمی‌شناسد، نیازها و اقتضاهای سنی او را تشخیص نمی‌دهد، ارتباطی مؤثر و مناسب با وی ندارد، انتظاراتی فراتر از حد او دارد، روش‌های درست آموزش و پرورش وی را نمی‌داند یا به کار نمی‌گیرد و... در یک جمله: مدام اشتباه می‌کند، نمی‌تواند مدعی شود دوست دارد فرزندی داشته باشد که خوب تربیت شده است.